

Fischer Ernő Alapítvány

Közösségi adószáma: HU1811260

Telefon: +36 1 329 2522 Honlap: www.fischererno.hu

Levelezési címe: 1136 Budapest, Raoul Wallenberg u. 2.

E-mail cím: szigyartogyongyi@t-email.hu

Fischer Ernő 80 Kiállítás, 1994
Szeged, Móra Múzeum Horváth Mihály utcai Képtár
Műhelybeszélgetés a Képtárban

1. rész

A kiállításról és az emberről

Beszélgető társak: Fischer Ernő, Arany Sándor, Szuromi Pál, Tandi Lajos

Ennek a kiállításnak missziója van. És azt hiszem minden kiállításnak missziója van.

Meghatott a megnyitó, a kiállítás rendezettsége, a fogadó közönség szeretete, ahogy körülvettek, a rendezők tényleges odaadása, hogy a kiállítás komplett jó legyen. Számomra rendkívül nagy élményt jelentett. Egy nyolcvan éves ember, aki mesterségére nézve pedagógus (tanító és festő) összegző gondolatait látják itt a paravánokon képekbe sűrítve. Mert ezt a kiállítást felfoghatjuk egy hosszú éveken át vezetett megírt naplónak is. Napló ez valóban, csak képekben realizálva teszi láthatókká, érzékelhetővé, átélhetővé a gondolatokat, érzelmeket, eszméket. Életírás, amely elsődlegesen szeretné felmutatni a napló írójának az igazi karakterét, arculatát. Azt a belső láthatatlan világot, mozgást, melyet ötven év távlatából is képes élénk varázsolni. Az életet magát. Mindazt, ami ennek a szubjektumnak az életét formálta, emberi, pedagógiai, alkotói karakterét megszabta, mert a kérdés igazi lényege az, hogy ez az alkotói élet hogyan kapott karaktert, formát, tartalmat, értelmet, egyedi sajátosságot. Mert ennek a kiállításnak igazi célja, értelme, feladata, hogy feltárja, felvesse ennek a tevékeny 50 évnek, alkotói pályának mélyebb értelmezését, átfogó keretbe való helyezését. Felmutatni azt, hogy abban a biológiai mozgásfolyamatban, amit életnek nevezünk, és amiben egy ember élete téridő története sűrűsödik, hogyan használta fel a rendelkezésére álló emberi erkölcsi, anyagi lehetőségeket, de az is, hogy mindazokból hogyan lett vagy nem lett gyakorlat és valódi tett, alkotás. Hol és hogyan találkozott az élet és az én az alkotásokban, és az a rejtett láng, a lélek, ami ezt az életet mozgásban tartotta, éltette, mennyire volt képes bevilágítani saját létezését és fényt, világosságot adni emberi közösségének is. De ennek a kiállításnak, dokumentatívnak is kell lennie, hogy milyen hosszú út vezetett az időtlen értékek, a transzcendens tér felismeréséig és annak képi, etikai szférába való emeléséig. Mennyire tudatosult benne az, hogy az élet a maga minden csodálatosságával, titkaival együtt is csak pusztán eszköz az emberi eszmék szolgálatában és hogy mit tettem azért, hogy valódi emberré legyünk és egy valódi létnek jussunk a birtokába. Egy olyan élet volt ez, amelynek mottója ez volt: embernek lenni, igaz embernek.

Leírta: Szigyártó Gyöngyi

Budapest, 2020 május

Arany János Epilógus c. műve elhangzott a kiállítás megnyitásán és a Tanár urat megérintette a vers. Ennek emlékezetére itt is közre adjuk.

Fischer Ernő Alapítvány

Közösségi adószáma: HU1811260

Telefon: +36 1 329 2522 Honlap: www.fischererno.hu

Levelezési címe: 1136 Budapest, Raoul Wallenberg u. 2.

E-mail cím: szigyartogyongyi@t-email.hu

EPILOGUS

Az életet már megjártam.
Többnyire csak gyalog jártam,

Gyalog bizon'...
Legfőlebb ha omnibuszon.

Láttam sok kevély fogatot,
Fényes tengelyt, cifra bakot:

S egy a lelkem!
Soha meg se' irigyeltem.

Nem törődtem bennülővel,
Hetyke úrral, cifra nővel:

Hogy' áll orra
Az út szélén baktatóra.

Ha egy úri lócsiszárral
Találkoztam s bevert sárral:

Nem pöröltem, -
Félreálltam, letöröltem.

Hiszen az útfélen itt-ott,
Egy kis virág nekem nyitott:

Azt leszedve,
Mevolt szívem minden kedve.

Az életet, ím, megjártam;
Nem azt adott, amit vártam:

Néha többet,
Kérve, kellve, kevesebbet.

Ada címet, bár nem kértem,
S több a hír-név, mint az érdem:

Nagyravágyva,
Bételt volna keblem vágya.

Kik hiúnak és kevélynek -
Tudom, boldognak is vélnek:

S boldogságot

Írigy nélkül még ki látott?

Bárha engem titkos métely
Fölemészt: az örök kétely;

S pályám bére
Égető, mint Nessus vére.

Mily temérdek munka várt még!...
Mily kevés, amit beválték

Félbe'-szerbe'
S hány reményem hagyott cserbe'!...

Az életet már megjártam;
Mít szívembe vágyva zártam,

Azt nem hozta,
Attól makacsul megfoszta.

Egy kis *független* nyugalmat,
Melyben a dal megfoghat,

Kértem kérve:
S ő halasztá évrül-évre.

Csendes fészket zöld lomb árnyán,
Hova múzsám el-elvárnám,

Mely sajátom;
Benne én és kis családom.

Munkás, vidám öregséget,
Hol, mit kezdtem, abban véget...

Ennyi volt csak;
S hogy megint ültessek, oltsak.

Most, ha adná is már, késő:
Egy nyugalom vár, a végső:

Mert hogy' szálljon,
Bár kalitja már kinyitva,
Rab madár is, szegett szárnyon?
(1877 júl. 6)